

Kronika městečka Budišova

Výpisky VIII

Příloha Budišovského zpravodaje 1/2018
29. 3. 2018

1981

V roce 1981 se narodilo 15 dětí, z toho 8 chlapců a 7 děvčátek. V obřadní síni MNV bylo uzavřeno 14 manželství.

Úmrtí

Ve věku 66 let zemřel 12. března Valentin Suchánek, který zastával po dvě volební období funkci předsedy MNV a byl aktivním členem místní organizace Sokola.

Borovina

Závod Borovina zaměstnává u nás v pobočce 43 zaměstnanců, z toho 38 žen-šiček, 1 údržbáře a 4 noční hlídače. Od založení budišovské provozovny pracovníce vyrobily 1 268 440 párů obuvi. Většina je odeslána do Sovětského svazu.

JZD

Výsledek roku 1981 byl ovlivněn nepřízní počasí. Plánovaná rostlinná výroba splněna pouze na 78,4 %. Dodržena byla pouze plánovaná výroba objemových krmiv díky většímu osetí ploch kukuřicí.

Žně

Do polí vyjelo 35 kombajnů a 17 nákladních aut. Několik kombajnů bylo až z okresů Znojmo, Prostějov a Žďár nad Sázavou. Sklizeň z plochy 1 542 ha byla ukončena za 5 dní.

Prodej brambor

Občanům byly prostřednictvím Jednoty prodávány brambory Radka na zimní uskladnění. Brambory této odrůdy jsou chutné, ale trpí plísní, která způsobuje zčernání

a hnití. Choroba se objevila před 3 roky a zamořila téměř celý okres. Postřiky, které se provádějí, nemají úspěch.

Stavy dobytka

Skot 2 787 kusů, z toho krávy 1 023 kusů.

Vepřový dobytek 2 928 kusů, z toho prasnic 240 kusů.

Zaměstnanost

Kooperační družstvo zaměstnává 405 zaměstnanců, z toho traktoristé 49, dílnští pracovníci 50, v rostlinné výrobě 63, v živočišné 138, zedníci 16, ostatní 22 a tech. pracovníci 52.

Investiční akce

Největší investiční akcí bylo zahájení stavby dvou bytových domů, ve kterých bude 8 bytů. Oba domy na Jazírku se podařilo do zimních měsíců zastřešit.

Jezdecký oddíl

Velkou popularitu získal jezdecký oddíl, který byl založen při ZO SSM zemědělského družstva. Ve stájích V kopcích je ustájeno 9 jezdeckých koní, na 7 je prováděn jezdecký výcvik, 2 zbývající jsou hříbátka ve stáří 1 roku.

V oddíle je zapsáno 23 členů a výcvik, který je specializovaný na účast v klasických jezdeckých disciplínách, provádějí 3 cvičitelé. Členové oddílu se již zúčastnili 37 startů a 7× se umístili na jednom z 5 míst.

Pošta

Na místní poště pracují 4 doručovatelé, kteří, vedle Budišova, rozvázejí poštu do okolních obcí autem.

Prodejny potravin a pohostinství

Hostinský Milan Kunc

Vedoucí prodejny u hřiště je Eva Vašíčková a U Pavlasů Marie Dvořáková. V prodejnách textilu Marie Bednářová, průmyslové zboží Marie Dvořáková z Pyšela a obuvi Lidka Poskočilová.

V pohostinstvích U Součků Kunc a U Kostelecků Zdeněk Dvořák.

Úprava cen

Od 1. listopadu došlo k úpravě cen nafty a benzínu. Cena 1 litru nafty se zvýšila na 3,50 Kčs a benzínu na 8,90 Kčs. Domácnosti, kde topili naftovými kamny, na základě této změny ruší toto topení a nahrazují je buď ústředním topením na tuhá paliva, nebo elektrickými akumulacími kamny.

Investiční akce minulého období.

Došlo k výstavbě kanalizace v nové výstavbě Na padělcích a dokončil se výkup zahrad pro novou zástavbu. Adaptovalo se ženské a dětské oddělení na zdravotním středisku v budově č. p. 105 (bývalá Lesní správa). Rozšířilo se zubní oddělení v budově školy zabudováním druhého křesla. Postavily se autobusové čekárny a uskutečnila se oprava sochy sv. Václava.

Volby do MNV

Volb do Budišova a integrovaných obcí se účastnilo 1886 voličů. Zvoleni byli:

Augustin Zezula – předseda MNV, Budišov
 Libuše Pospíšilová – tajemník MNV, Budišov
 Jan Pospíšil – místopředseda, Nárámec
 Karel Krejska – člen, Studnice
 Miloslava Pospíšilová – člen, Budišov
 Růžena Otoupalová – člen, Valdíkov
 Vladimír Suchánek – člen, Budišov
 Karel Krejčí – člen, Rohy
 Stanislav Maštalíř – člen, Hodov
 Milan Nováček – člen, Kamenná
 Eva Stonáčeková – člen, Budišov

Místní organizace KSČ

Místní organizace pracuje za vedení svého předsedy Josefa Tesaře. Členové výboru: Milan Boček – místopředseda, Jarmila Jedličková – jednatelka a František Klíner – hospodář, dále členy jsou: Zdeněk Machát, Vladimír Suchánek, Augustin Zezula, Miluše Doláková a Marie Mejzlíková.

Český svaz zahrádkářů

Po několikaleté odmlce byl opět založen 15. března svaz zahrádkářů. Byl zvolen výbor ve složení: Jindřich Dufek – předseda, Jan Dvořák – místopředseda, František Coufal – tajemník a Karel Doležal – pokladník.

Občané projevíli velký zájem o nově vzniklou organizaci. Zapsalo se 50 členů. Členové navázali kontakt s pěstitelskou školkou v Železicích, odkud obdrželi ovocné stromky pro podzimní výsadbu.

Chovatelé

Svaz chovatelů má 123 členy. Předsedou je František Kliner, místopředsdou Vladimír Robotka a jednatelem Miroslav Škarek.

Dodávkové úkoly byly vesměs překročeny, dodalo se: kožky králíci 4 488 kusů, kozlečí 52 kusů, kožky nutrií 271 kusů, maso králíci 3 147 kg, vejce 2 065 kg, vlna angorská 19,26 kg, vlna ovčí 243,60 kg. Za dodané produkty obdrželi členové 18 500 kg krmiv. Budišovská organizace chovatelů je největší v okrese Třebíč.

SSM

Dne 2. května se uskutečnil 9. ročník Budišovské třicítky. Turistického pochodu se zúčastnilo 107 turistů.

Akce Z

Mezi akce letošního roku se zařadily: rozšíření hřbitova na bývalé farské zahradě, odvodňovací práce na místě stavby mateřské školy a rozšíření vodní nádrže v Mihoukovicích.

Rodinné domy

Na padělcích stavbu dokončují Stanislav Toufar a Pavel Železný. Další stavby zahajují Jiří Hort, Zdeněk Poskočil, Josef Šabacký, Vlastimil Dítě, Miroslav Kubín a Miroslav Průša. Na Výchonech dokončují stavbu Borůvka, Nikl a Pospíšil.

Zdravotnická zařízení

Došlo ke změně v zubní ordinaci. Dr. Marie Bednářová nastoupila v Třebíči do dětské ambulance a po mateřské dovolené začala ordinovat Dr. Vraspírová. V ženském oddělení nastoupil od října Dr. Lhotský.

ZDŠ

V roce 1981 ukončilo školu celkem 49 žáků, z toho 21 dětí odešlo po ukončení 8. ročníku a 28 po ukončení 9. ročníku. Ve studiu na středních školách pokračuje 24 žáků a 25 žáků nastoupilo do učebního poměru.

Sbor pro občanské záležitosti

Náš občan v Sýrii

Josef Ondráček z Míhoukovic č. p. 11 byl vybrán závodem Tesla Praha, aby v Sýrii, ve městě Homsu a Damašku, provedli se svým spolupracovníkem montáže jazykových laboratoří. Cesta do Sýrie, pravidelnou leteckou linkou Praha – Budapešť – Damašek, trvala 6 hodin. Po příletu do Damašku byli již očekáváni a autem dopraveni do Homsu, asi 160 km od Damašku, kde byli ubytováni v rodinném domku. Celý pobyt se jim líbil, po práci měli možnost prohlédnout si město, historické památky a vykoupat se v moři. Práce se jim dařila, odvedli ji v předepsaném termínu.

Josef Ondráček v prostřední skupině první zprava

Oprava kostelní věže

Koncem srpna se objevili první pracovníci na místním hřbitově, aby postavili lešení kolem věže kostela. Věž je již ve velmi špatném stavu, několikrát z výšky spadly úlomky

malty i skal. Po několik sobot stavěli ti nejodvážnější lešení a dne 19. září byla na kladce spuštěna železná deska, která dávala našemu kostelu charakteristický rys. Deska zobrazující Nanebevzetí P. Marie a sv. Gotharda je již rezem značně poškozena. Bude nyní sloužit jako model pro zhotovení nové desky se stejným námětem.

Počasí

V dubnu se ještě přihlásily noční mrazy, které zničily jarní vegetaci, hlavně květy stromů. Zejména byly postiženy švestky, téměř nikdo z občanů nesklízel na podzim chutné švestky.

Přehled srážek ve vegetačním období:

duben	17,2 mm
květen	37,6 mm
červen	39,6 mm
červenec	67,4 mm
srpen	34,9 mm
září	84,2 mm
říjen	59,4 mm
listopad	59,4 mm

Rybník v zámecké zahradě

Vedení místního lihovaru (vedoucí Jiří Havlík) uskutečnilo vyčištění prostředního rybníka v zámeckém parku, jehož voda je odváděna do lihovaru. Nákladní auta odvážela bahno z parku přes celý Budišov do Kotačkovy žleby. Z aut padají kusy bahna, silnice jsou prašné, po přejetí vozidel téměř nevidíme na druhou stranu ulice. Dvakrát denně polévají silnici vodou, která se mění v blátivou.

1982

Během roku se narodilo 22 dětí, z toho 12 děvčátek a 10 chlapců. V obřadní síni uzavřelo manželství 15 mladých dvojic.

Přistěhovaní občané

Do naší obce se přistěhovali: Václav Štourač – Budišov 276, Marie Zezulová Budišov-Mihoukovice 2, Jaroslava Nekvapilová – Budišov 209, Ing. Vlastimil Vrzal – Budišov 281, Josef Vrtal – Budišov-Mihoukovice 46, Jaroslav Pátek – Budišov 248, Pavel Jun – Budišov 289, Zdena Niklová – Budišov 289, Hana Svitáčková – Budišov 148, Helena Nováčková – Budišov 291, Jiří Musil, Martin Musil a Jindřiška Musilová – Budišov 291.

K 31. 12. je v Budišově 1 150 obyvatel.

Zemřelí učitelé

Mezi zemřelými v roce 1981 byli i tři učitelé

Olga Honzová, zemřela 2. 11. ve věku 82 let. Patřila k nejlepším učitelům a věnovala se výchově mládeže po celý život.

Josef Zelinka, zemřel 14. 3. ve věku 71 let. Byl obětavým pracovníkem místního Sokola. V padesátých letech zastával funkci předsedy MNV. Zasloužil se o výstavbu zdejší školy, ve které se začalo vyučovat v lednu 1951. Byl dlouholetým ředitelem školy.

Mořic Schäfer zemřel 28. 5. ve věku 88 let. Působil v Budišově od třicátých let, pracoval ve společenských organizacích, nejvíce však miloval hudbu. Hrál na klavír a na housle, nacvičoval pěvecké sbory, operety a činohry.

JZD

Len

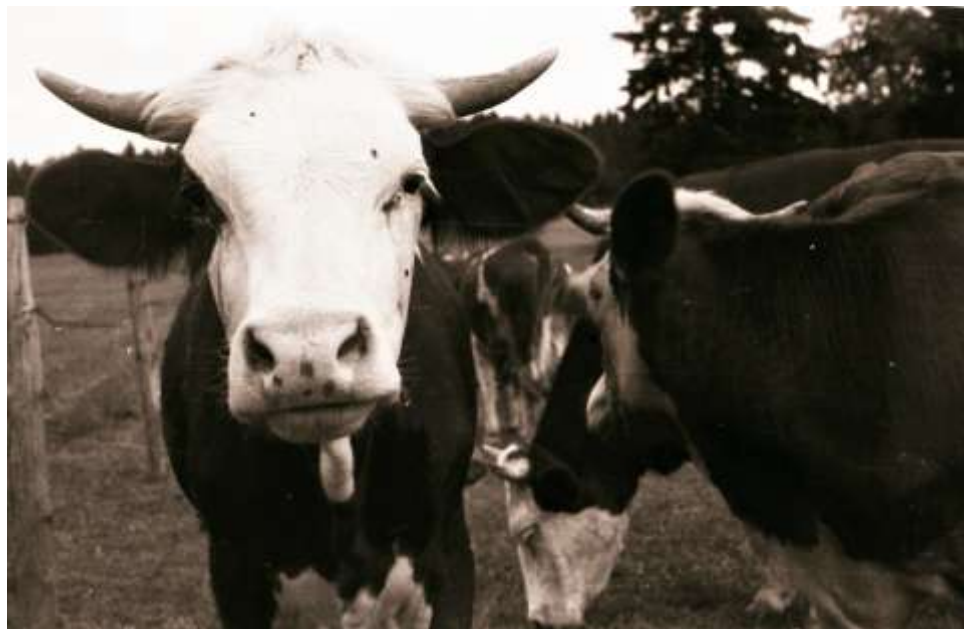
Pro pěstování lnu byla vybrána nejvíce vyhovující pole, celá plocha byla zasetá novou technologií – do širších řádků. Rostliny velmi doplatily na sucho v květnu a červnu a na několika místech vůbec nevzešly. Trhání lnu bylo započato 22. července. Tobolky odrůdy Belan, které se využívají v krmivu, byly z prvních 45 ha sušeny v Okříškách. Tobolky ostatních ploch byly sušeny venku, vymláčeny a semeno dosoušeno v Hodově. Sběr stonku byl zahájen 23. srpna svinovacím lilem Hestonem.

Kmín

Kmín se pěstoval na výměře 26 ha. Celá plocha byla sklížena mlátičkou. Sklidilo se 1,2 t/ha, celkem 31,2 tuny. Jednalo se o nejvyšší hektarový výnos v historii družstva.

Živočišná výroba

K 31. 12. bylo ve stájích družstva 2 733 zvířat skotu, z toho 1 018 krav. Na konci roku bylo ve stavu 3 058 prasat, z toho 239 prasnic.

Uzavření prodejny masa

Koncem měsíce ledna byla uzavřena prodejna masa. Vedoucí, na základě zjištěného manka, byl odvolán. Po celý únor dovážela jedenkrát týdně maso pojízdná prodejna. Ke znovuotevření prodejny došlo 15. března. Vedoucím prodejny se stal Drahomír Ošmera z Náměště nad Oslavou.

Úprava cen potravin

Od 1. února dochází ke zvýšení cen potravin.

Hovězí maso přední	dříve	18,25 Kčs/kg	nyní	22,- Kčs/kg
Hovězí maso zadní		22,85 Kčs/kg		34,10 Kčs/kg
Svíčková		40,- Kčs/kg		95,- Kčs/kg
Zadní maso – plec		29,- Kčs/kg		46,- Kčs/kg
Salám turistický		60,- Kčs/kg		70,- Kčs/kg
Šunka		43,- Kčs/kg		71,- Kčs/kg
Hovězí konzerva ve vlastní šťávě		10,-Kčs/kg		18,- Kčs/kg
Vepřová konzerva ve vlastní šťávě		11,50 Kčs/kg		16,- Kčs/kg
File		16,- Kčs/kg		25,- Kčs/kg
Rýže výběrová		8,- Kčs/kg		25,- Kčs/kg
Rýže I. jakost		5,- Kčs/kg		10,- Kčs/kg

Budišovská třicítka a padesátka

Pochodu Budišovská třicítka se 24. dubna zúčastnilo 140 turistů nejen z Budišova a okolí, ale také z Brněnska.

Myslivecké sdružení

Členská základna MS má 86 členů. V roce 1982 bylo uloveno: 35 srnců, 18 srn, 30 srnčat. Dále bylo uloveno: 88 kachen, 2 králíci a 19 holubů.

Od Mysliveckého sdružení Číměř bylo zakoupeno 100 bažantích kuřat, která byla umístěna ve voliére na Věteráku.

Svaz včelařů

Členové výboru: Ladislav Syrový – předseda, František Musil z Hodova – jednatel a Jiří Černý z Oslavičky – pokladní. Za účelem opylení přesunuli včelaři-kočovníci svá včelstva k těmto plodinám:

103 včelstev k řepce olejné, 15 včelstev k úročníku, 136 včelstev k červenému jeteli.

Na státní nákup bylo dodáno 1 130 kg medu. Cena medu se zvýšila z dřívějších 22,50 Kčs/kg na 35,- Kčs/kg.

Akce Z – stavba mateřské školy

Po celé letní i podzemní období se velmi intenzivně pracovalo na stavbě mateřské školy pro 120 dětí. S úpravami příjezdové cesty ke staveništi se začalo 14. března. Dne 21. března Geodezie Třebíč vytyčila zástavbu. Vedoucím stavby byl Emil Dvořák, stavební dozor Jan Pavlíček a za autorský dozor byl určen Josef Slabý.

Dne 25 března se začalo hloubení základů. Až do setmění zde pracovali především Emil Dvořák a František Kliner. Dne 30. dubna je kladen základní kámen.

Rozšíření hřbitova

Dokončila se zeď kolem hřbitova a navezl se potřebný materiál k cestě ze staršího hřbitova. V letních měsících zde nejvíce pracoval Alois Lisý.

Návrat plastiky na věž kostela

Po celý rok byla budišovská věž obehnána lešením, kterého se 29. května využilo na vyzvednutí a usazení plastiky s patrony kostela – Nanebevzetí P. Marie a sv. Gotharda na původní místo na vrcholu věže. Podobu plastiky najdeme v Seville ve Španělsku. Majitelka budišovského panství Anna Paarová ve 20. letech 18. století dala vytvořit v barokním slohu vrchol věže, na jehož vrcholu byla umístěna plastika o rozměrech: 4,2×2,5 m, v ocelovém provedení – dílo umělecké.

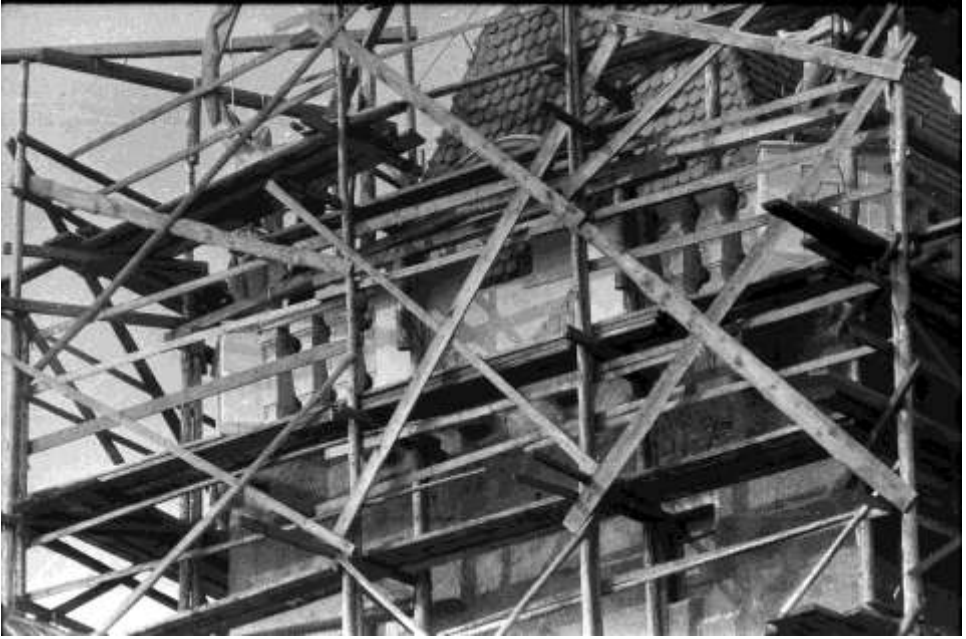
Pasíř Benedikt Anderla z Rájce nad Svitavou vytvořil ve stejných rozměrech a uměleckém ztvárnění z měděného plechu zcela novou plastiku dle starého, značně poškozeného modelu. Lešení bylo zvednuto o 10 m nad vrchol věže. Vytažení a umístění plastiky, větrem se otáčející, provedli místní dobrovolní pracovníci, pouze dva tesaři byli z jiného místa. Práce byl velmi náročná a především nebezpečná.

Oprava balustrády věže kostela

V roce 1982 se ještě pracovalo na opravě soch na nároží balustrády. Čtyři sochy byly odstraněny, rozebrán sokl z cihel. Vyzdění nových soklů a podchycení soch byla velmi náročná práce, stejně tak i rozebrání čtyř ciferníků hodin na věži. Kolem celého obvodu věže byla vyměněna narušená vápencová římsa a nahrazena novou římsou z mrákořinské světlé žuly. Do konce září se podařilo ze tří stran obnovit balustrádu, zbývá jen západní, kdy budou nové kuželky, staré se rozpadly. Všechny práce byly prováděny svépomocí, stavební podnik nechtěl práci převzít pro náročnost a nezvyklost.

Odstranění lešení kolem věže kostela

Dne 16. 7. jsme přímo se strachem sledovali odstranění lešení z kostelní věže. Dobrovolníci pracovali bez ochrany ve výši 35–40 m. Naštěstí všichni zdraví stanuli na zemi a všichni mohli shlédnout krásnou bílou věž s obnovenou plastikou, která se opravovala po dva roky.

Oprava balustrády věže kostela

Socha Atlase v zámecké zahradě

Stavby občanů

Na Padělcích vyrostly přes letní období domy těchto majitelů: Jiřího Horta, Josefa Šabackého, Jury, Šafaříka, Poskočila, Vlastimila Dítěte, Miroslava Kubína a Miroslava Průši. Stavby dokončuje Stanislav Toufar a Pavel Železný, který se do nového domu již přestěhoval.

Zámek

Moravské zemské muzeum, které vlastní budišovský zámek, dává do pořádku celou budovu zámku. Přes léto byla opravena venkovní omítka – fasáda. Pracovníci muzea jednali o upřesnění hranic oplocení v zámecké zahradě.

Nejstarší občané

Nejstarším občanem našeho městečka je Josef Macek, který se 20. března dožil 102 roků. Dále Augustin Polehla oslavil 27. listopadu 95 let a Marie Tesařová 14. srpna oslavila 93. narozeniny.

ZDŠ

Stav žáků se pohybuje kolem 400. Každý týden odjíždějí žáci 3. třídy autobusem do Žďáru nad Sázavou, kde se za vedení trenérů učili plavat.

Dne 22. června besedovali žáci s národním umělcem Vladimírem Menšíkem a hercem Josefem Abrhámem.

Knihovna

Od 1. srpna opouští naši knihovnu dlouholetý a pečlivý knihovník Antonín Nováček (v popředí 1. zprava), který zastával tuto funkci od roku 1945. Patřil k nejlepším knihovníkům na okrese Třebíč. Na místo knihovníka nastupuje Vlasta Vrbová.

Sbor pro občanské záležitosti

V obřadní síni přivítali 13. 11. manžele Josefa a Anežku Šulovy ze Studnic, kteří oslavili svou zlatou svatbu. Stejně tak manželé Josef a Marie Kozlíčkovi z Budišova, kteří svou zlatou svatbu oslavili 20. 11.

Manželé Šulovi

Počasí

Téměř jarním počasím zahájil nový rok svou vládu. Teploty se pohybovaly od 5° do 7 °C, v některých místech naší republiky vystoupily teploty až na 12 °C. Změna nastala 6. ledna, kdy při náhlém ochlazení klesly noční teploty na – 15 °C, silný vítr a husté sněžení způsobovaly závěje. Mrazivé počasí, s dostatkem sněhu, trvá po celý leden. V měsíci únoru sníh roztál a téměř zmizel. Od 20. února přišel holomráz s nočními mrazy –12 °C.

1983

Matrika

Narodilo se 19 dětí, z toho 15 děvčátek a 4 chlapi.

Ve věku 103 let zemřel 30. 7. náš nejstarší občan Josef Macek.

Lihovar

V místním lihovaru začala kampaň 10. září, jejíž konec je v první polovině května. Osm pracovníků s vedoucím Jiřím Havlíkem pracuje denně ve dvou směnách na výrobě absolutního alkoholu. Na podzim přijíždějí do lihovaru auta i traktory s bramborami, setkáváme se zde se vozy z JZD Budišov, Rudíkov, Vladislav a ze státního statku Trnava.

Během kampaně se z brambor vypálilo 2 500 hl absolutního alkoholu, který se odesílá do podniku Seliko v Olomouci.

Budišovský lihovar

JZD

Ve druhé polovině roku se začalo s výstavbou silnice Nárameč–Hodov.

Jezdecký oddíl

JZD poskytuje jezdeckému klubu ZO SSM při JZD k výcviku průměrně 15 koní, včetně hříbat. V tomto roce reprezentovalo klub devět jezdců, kteří se snažili o nejlepší umístění na 5 koních. Počet startů je 91, z nichž se jezdci umístili 30× na některém z dekorovaných míst (první 4×, druzí 7×, třetí 4×, čtvrtí 7× a pátí 8×).

Jednou z vrcholných akcí bylo uspořádání jezdeckých závodů v Budišově v prostorách Na jazírku. Závodům přihlíželo 2 500 diváků.

MNV

Jsou potíže s povolováním tanečních zábav, neboť mnohé zábavy – zejména taneční zábavy SSM nemají patřičnou úroveň – nevhodné oblékání i chování. Proto mnohé taneční zábavy nebyly kulturní komisí MNV povoleny. V naší obci není vhodný taneční sál. Kulturní sál školy nemá být využíván, dle zákazu hygieniky. V sále jsou povoleny pouze plesy.

Obchod

Od prvního února odešla do důchodu Marie Bednářová, vedoucí prodejny textilu. Na její místo nastoupila Antonie Brestovská, která denně dojíždí z Pyšela.

V prodejně potravin (u hřiště) prodávají, mimo vedoucí Evy Vašíčkové, Marie Volavkové, Stanislava Klinerová a důchodkyně Marie Zezulová (roz. Palasová

z Mihoukovic). V druhé prodejně potravin (u Pavlasů) je vedoucí Marie Dvořáková, dále zde prodávají Alena Nejedlá a Marie Nováčková (roz. Kubíčková).

Prodejna potravin u hřiště – dnes restaurace Sport (pozn. red.)

SSM

Největší ohlas u občanů, nejen z Budišova, má každoročně Budišovská třicítka a padesátka. Ráno se na start pochodu dostavilo 243 turistů. Cesty však byly mokré a bahnité po večerní bouři s průtrží mračen předcházejícího dne. Přes všechny potíže byl pochod zdařile ukončen.

Svazarm

V organizaci pracuje 83 členů. Jednotlivé kroužky vedou: Miroslav Zezula – modelářský, Karel Doležal – střelecký, Jiří Rybníček – auto-moto klub a Miroslav Křehlík – kynologický. Předsedou je Jaroslav Zezula.

Myslivecké sdružení

Na jaře při sčítání zvěře bylo v honitbě: 204 srnčí zvěře, 665 zajíců, 300 bažantů a 280 koroptví. Na podzim před zahájením lovecké sezóny bylo v honitbě: 500 zajíců, 330 bažantů, 480 koroptví a 145 králíků.

Jelikož nebylo dosaženo plánovaného stavu zvěře, nebylo přistoupeno k odstřelu a odchytu zajíců. Byl povolen odstřel 30 bažantů, ale z rozhodnutí výboru bylo od odstřelu upuštěno. V dnešní době je lovnou zvěří pouze divoká kachna, kterých bylo uloveno 158. Bylo odstřeleno 79 srnčí zvěře. Největší byl úlovek černé zvěře, která se pohybuje v okolních lesích. Bylo zastřeleno 20 kusů černé zvěře.

Velmi nebezpečná je vzteklina u lišek, bylo povoleno plynování obsazených liščích nor. Místním rozhlasem byl vyhlášen zákaz pobíhání psů a koček.

Chovatelé

Ve svazu je zapojeno 95 členů, předsedou je František Kliner. Celkem je ve svazu: 78 chovatelů drůbeže, 75 chovatelů králíků, 30 chovatelů holubů, 16 chovatelů vodní drůbeže, 31 chovatelů koz, 10 chovatelů ovcí a 13 chovatelů kanárů.

Osvětová beseda

Ze zdařilých akcí Osvětové besedy je nutno uvést besedu v kulturním sále ZŠ dne 9. listopadu s Vladimírem Menšíkem a jeho hostem Milenou Dvorskou.

Výstavba obce

Mateřská škola

Na stavbě mateřské školy je koncem roku hospodářský pavilon před dokončením, hotová je střecha, okna zasklena a zasazena. Jsou vybudovány topné kanály a příčky uvnitř stavby.

Rodinné domy

Před dokončením jsou domy Miroslava Kubína a Miroslava Průši. Ve středu obce pokračovala stavba Josefa Víta, na místě domu J. Nováčka („Pavlových“), a oprava domu Františka Nováčka. Na Výhonech jsou novostavby téměř dokončeny.

Úroveň bydlení

Topení převládá ústřední, dále elektrické – akumulční kamna. Pro zvýšenou cenu nafty (3,70 Kčs/l) byla z domácností odstraněna naftová kamna.

Základní škola

Základní školu navštěvuje 363 žáků. V červnu ukončilo školní docházku 66 žáků, kteří byli posledním ročníkem základní devítileté školy.

Do 8. třídy základní školy postoupilo 38 žáků. Po ukončení 8. třídy musí všichni pokračovat ještě 2 roky v povinné školní docházce, která je devítiletá. Přejdou buď na střední školy, nebo do učebních oborů a ke konci 2. ročníku splní povinnou školní docházku a získají tím střední vzdělání bez maturity.

1984

Matrika

V roce 1984 jsme přivítali do života a mezi spoluobčany 12 chlapců a 8 děvčátek.

Úmrtí

Mezi zemřelými v letošním roce byli i tři pedagogové, kteří patřili ke znamenitým učitelům vzdělanosti.

Na začátku února 1. 2. zemřel Bedřich Kolář ve věku 80 roků. Bedřich Kolář byl učitelem v naší obci několik let, před důchodem působil jako ředitel školy v Kamenné. Jeho velkou zálibou bylo včelařství, patřil ke vzorným včelařům.

Ve věku 74 roků zemřel 25. 5. Antonín Nováček, který zastával funkci zástupce ředitele a 2 roky byl ředitelem. Volný čas věnoval práci v MNV, kde zastával funkci poslance, člena rady a předsedy školské a kulturní komise. Od roku 1945 až do roku 1982 byl knihovníkem obce. Za tuto práci obdržel četná uznání, za práci školní obdržel titul „zasloužilý učitel“.

V srpnu 27. 8. zemřel František Smrček, bylo mu 71 let. Jemu patří dík především za mimoškolní práci s mládeží – v Sokole, při nacvičování divadel, dále za práci v MNV, kde byl dlouholetým pokladníkem a účetním.

JZD

Zemědělské družstvo vlastní 2 924 ks skotu ve společném chovu, dále 2 809 ks prasat a 13 koní. V drůbežárnách bylo odchováno 10 000 ks drůbeže. V důsledku nerentability sportovních koní bylo prodáno 22 koní.

Investiční výstavba

Začalo se se stavbou ústřední opravný strojů, která je budována nákladem 4 885 000,- Kčs. Stavbu buduje dodavatelským způsobem Zemědělské stavební družstvo. Během roku na stavbě pracovalo 6 pracovníků ze stavební skupiny JZD.

Přidružená výroba

Přidružená výroba v kooperaci s n. p. Koh-i-noor závod Dačice byla zahájena 1. prosince. Osm pracovníků vyrábí v areálu družstva igelitová pouzdra na propisovací tužky.

Nový předseda

Od 1. února řídí družstvo nový předseda Ing. Ladislav Mach z Třebíče, který pracoval v Okresní zemědělské správě.

Obchod

K usměrnění spotřeby piva a zabezpečení plynulého zásobování vnitřního trhu nealkoholickými nápoji bylo rozhodnuto zvýšit jejich maloobchodní ceny. Od 15. října byly upraveny ceny piva:

7 ⁰ pivo	zvýšení o 0,30 Kčs
10 ⁰ pivo	o 0,80 Kčs
11 ⁰ pivo	o 0,70 Kčs
12 ⁰ pivo	o 1,20 Kčs
12 ⁰ pivo značkové	o 1,90 Kčs
12 ⁰ Budvar	o 2,40 Kčs
12 ⁰ Prazdroj	o 2,40 Kčs

Nealkoholické nápoje:

Limonády se v průměru zvýšily	o 0,60 Kčs
Džusy – pomerančový	o 2,60 Kčs
jablečný	o 2,20 Kčs

Minerální vody:

Bilinská	o 0,30 Kčs
Mattoniho	o 0,90 Kčs

Sirupy:

lesní směs	o 5,- Kčs
Jahůdka	o 8,- Kčs
jablečný	o 3,- Kčs

Sbor pro občanské záležitosti

Zlatou svatbu slavili, v únoru Helena a František Zalabovi a v červenci Hedvika a František Manovi.

Sokol

Hlavní akcí TJ Sokol a ZŠ je nácvik na spartakiádu, který se začal od září v tělocvičně. Žáci nacvičují 5 skladeb. Nejmladší žactvo nacvičuje pod vedením učitelek Jarošové a Nováčkové, mladší žákyně vede učitelka Hortová, mladší žáky učitel Jičínský, starší žáky učitel Hort, ženy (v počtu 20) učitelka Stonáčková a muže učitel Pavlíček.

Velkou akcí byla úprava hřiště za školou. Náklady na tuto úpravu se pohybují kolem 200 000 Kčs. Členové zde odpracovali brigádnické hodiny, které se rovnají částce 25 000 Kčs. Velkou pomoc Sokolu poskytlo mechanizačními prostředky JZD a dále finanční částkou 60 000 Kčs.

Myslivecké sdružení

MS Budišov má 86 členů. Členové uspořádali 16 honů a zastřelili 117 zajíců, 91 bažantů a 5 lišek. Mimo hony bylo střeleno 99 srnčí zvěře, 8 králíků, 15 kňourů, 32 holubů, 48 kachen a 28 lišek.

Chovatelé

Chovatelé pečují o 699 ks hrabavé drůbeže, 50 ks zakrslé drůbeže, 7 perliček, 13 husí, 32 kachen, 437 angorských králíků, 301 holubů, 21 koz, 45 nutrií, 10 ovcí, 3 exoty velké, 82 středních a 8 malých a středních.

Zahradkáři

Členové zahrádkářů uzavřeli hospodářskou smlouvu s MNV, který jim předal do užívání místnost v domě Káfoňkových pro vybudování moštárny. Začali pracovat na zhotovení lisu, šrotovníků a bourali zdivo v místnosti moštárny. Rozpočet moštárny činí 23 800 Kčs.

Včelaři

Včelaři-kočovníci přesunuli svá včelstva k řepce a později k jeteli. Bylo přesunuto 302 včelstev. Snůška medu byla velmi dobrá, do státního nákupu bylo dodáno 1950 kg medu.

Rybáři

Dne 30. května byla svolána ustavující schůze místní skupiny Českého rybářského svazu, která bude organizačně řízena organizací v Třebíči. Byl navržen výbor ve složení: Milan Šoukal z Kamenné – předseda, Jaroslav Cyprián – hospodář a Josef Slabý – jednatel. Členové výboru: Milan Žák, Jiří Novotný a Josef Krčál. V místní organizaci je sdruženo 38 členů.

Oprava fary

Během celého léta, zejména o sobotách, pracovali zedníci s fasádníky na opravě fary. Byla vyměněna okna, provedena nová omítka, barvy světle-žluté. V říjnu bylo odstraněno lešení. O vše se pečlivě stará P. Jan Slabý, místní farář.

Rybářský svaz

P. Jan Slabý

Stavby soukromé

Do nových obytných domů se již nastěhovali majitelé manželé Hortovi a Poskočilovi. Oba domy si vybudovali na bývalých zahradách (zahrady Zejdova a Nožičkova na Dolním konci).

„V ulici“ si nadstavbou zvýšili dům Doležalovi, dům přestavují Škarkovi. Úpravu rodinného domku dokončili manželé Volavkovi. Dům po řezníkově Škodovi prodala vdova rodině Kubátové z Mladé Boleslavi. Dne 27. března byla dokončena úprava lékárny v domě č. p. 105 (bývalá Lesní správa) a lékárna se přestěhovala z domu Violy Keprtové.

Zdravotní středisko

Koncem roku odchází do důchodu MUDr. František Míček, který oslavil 75. narozeniny. Příkladně se o nás staral od roku 1937.

MUDr. František Míček první zprava (na oslavě 100. narozenin Františka Davida)

Od 1. ledna je jmenován lékařem obvodu MUDr. Zdeněk Benáček z třebičské nemocnice.

Sbor pro občanské záležitosti

Po úmrtí Augustina Polehy z č. p. 38 je našim nejstarším občanem Marie Tesařová, která oslavila 14. srpna 95 let. Druhou nejstarší občankou je Marie Zezulová č. p. 2 – Mihoukovic, která oslavila 23. září 89 let.

Pobyt našich občanů v cizině

Dne 30. března odcestoval do Sýrie – Damašku zaměstnanec Pozemních staveb Brno, náš občan Emil Dvořák. V Damašku pracoval na vybavení školy – prováděl truhlářské práce a kladl podlahy. Pracovali při teplotě 55 °C, příjemné za těchto tropických veder bylo osvěžení ve Středoziemním moři. V hotelu měli k dispozici kuchyň, ve které si vařili jídla, nejčastěji z čínských konzerv s hovězím masem. Během pobytu rodina dostávala ze závodu jeho průměrný plat. On žil v Sýrii z diet, ze kterých mohl ještě ušetřit a doma převést na tuzexové poukázky. Domů se vrátil 30. září

Na podzim odjeli ještě 2 občané do ciziny. František Nováček do Sýrie – Damašku, kde již pracoval před 2 lety, a Jaroslav Svoboda č. p. 78 do Libye – Tripolisu. Tam vyučuje v dřevařské škole – teoreticky i prakticky učí místní vyrábět nábytek.

Přírodní katastrofa

V neděli z 12. na 13. července, po velmi teplém dni, se rozpoutala silná bouře provázená silným větrem, který nepamatuje nikdo z žijících občanů, Vítr stále sílil a dosahoval rychlosti až 130 km/h, hučení větru i hromu bylo přímo strašidelné. Kolem 11. hodiny večerní síla větru i dešť vrcholil. Křídlice z většiny domů jsou strženy, dešť zatéká okna do obytných místností.

Kromě střech jsou nejvíce poškozeny stromy v zahradách – jsou vyvráceny nebo přepůleny. Ráno nemůžeme poznat naše městečko. Panská zahrada – stromy i nejstarší lípa – vše leží na zemi. Velmi smutný pohled je na zničené naše lesy – Brdca, Kněžský kopec a Holeje.

Zničená staletá lípa u sousoší sv. Rodiny (vyhlášený památný strom)

Takto dopadla střecha školy

Větrém bylo zničeno velké množství lesních stromů, stromy byly vyvráceny nebo v půli přeražené. Nejvíce škody bylo v lese pod Zrádným kopcem, na severním svahu Brdců, v lese k Pyšeláku a Na břinčí.

V lesích patřících JZD bylo 4 300 m³ polomů. Po celý podzim a zimu pracovali lesní dělníci odlehlých lesních závodů na výpomoc. Stromy byly auty dováženy na nádraží, kde se nakládaly do vagonů.

Z Kroniky městečka Budišova vypsál

Karel Pavlíček

Foto Ladislav Vrba, František Kliner, archiv redakce

Příloha Budišovského zpravodaje č. 1/2018 www.mestysbudisov.cz/udalosti/budisovsky-zpravodaj

Samostatně neprodejné

Vydává: Úřad městyse Budišov, IČO 00289159, tel. 568 875 110, e-mail: obec@mestysbudisov

Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz, tel. 568 875 212),

Mgr. Jiří Horák.

Vyšlo v Budišově dne 29. 3. 2018

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil

Tisk Tiskárna Jan Pospíšil, Velké Meziříčí